

Startnotitie Transformatiemiddelen Hervormingsagenda Jeugd

1. Aanleiding en context

De jeugdzorg in Nederland bevindt zich in een cruciale fase van verandering. Sinds de invoering van de Jeugdwet in 2015 dragen gemeenten de verantwoordelijkheid om zorg en ondersteuning dicht bij kinderen en gezinnen te organiseren. Dat heeft veel moois gebracht, maar ook duidelijk gemaakt dat het huidige systeem nog niet toekomstbestendig is. Te vaak krijgen jeugdigen en gezinnen niet op tijd de juiste hulp. De gevolgen zijn groot: escalaties, uithuisplaatsingen, langdurige schade en hoge maatschappelijke kosten.

De landelijke koers is helder: we moeten samen vernieuwen

De Hervormingsagenda Jeugd vraagt om een fundamentele verandering in hoe we denken, werken en samenwerken. Het gaat niet om kleine aanpassingen, maar om een echte transformatie, over domeinen heen. Jeugd, Wmo, participatie, onderwijs en gezondheidszorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Alleen door samenwerking tussen gemeenten, instellingen, scholen, huisartsen en zorgaanbieders kunnen we écht verschil maken.

De opgave is enorm, maar ook kansrijk

We moeten kritisch durven kijken naar hoe we nu werken en elkaar aanspreken waar dat nodig is. Denken we voldoende integraal? En vertrekken we vanuit wat gezinnen écht nodig hebben? De Hervormingsagenda Jeugd heeft een helder doel: een houdbaar, mensgericht en effectief jeugdstelsel waarin domeinen samenwerken in plaats van naast elkaar opereren.

Zonder verandering lopen de kosten in het sociaal domein verder op

We stevenen af op het zogenoemde ravijnjaar, waarin forse bezuinigingen dreigen. Tegelijk biedt het Rijk – via de meicirculaire en septembercirculaire – extra middelen voor 2025, 2026 en 2027. Deze ruimte moeten we benutten om te investeren in structurele verbetering, niet in tijdelijke oplossingen.

2. Doel van de startnotitie

Met deze startnotitie wordt gevraagd in te stemmen met:

- a. Het proces van de te lopen route in het transformatie proces
- b. Het borgen van de continuïteit van het proces.

3. Doelstelling van het traject

De inzet van het proces van de transformatie leidt tot een versnelling van de transformatie binnen het sociaal domein. Door domein overstijgend samen te werken ontstaat een structurele verschuiving van dure, specialistische zorg naar lichtere, tijdige en meer preventieve ondersteuning, waardoor de kwaliteit van hulp verbetert en de kosten duurzaam beheersbaar blijven.

4. Kaders en uitgangspunten

Dit traject sluit aan bij de uitgangspunten van de hervormingsagenda Jeugd en de regiovisie. Daarnaast zal het aansluiten bij het, nog in ontwikkeling zijnde, integrale beleid sociaal domein.

5. Proces en planning

A Er komt een raadsvoorstel voor de start van het proces. Deze bevat het aanstellen van een coördinator, data analist sociaal domein en het uitzetten van onderzoek.

B Als het onderzoek gereed is en er data analyse is gedaan, zal de coördinator een uitvoeringsplan schrijven waarin helder wordt wat de vervolgstappen worden en hoe we de doelstelling uit de hervormingsagenda vertalen naar de gemeente Dantumadiel. Het uitvoeringsplan zal ook een aanvraag van middelen bevatten. Omdat de transformatie een proces is van meerdere jaren, willen wij u hierop vast attent maken.

Vanuit de overheid hebben we/krijgen we de volgende middelen:

<i>Circulaires 2025</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Meicirculaire	Groeipad maatregelen Hervormingsagenda		641	586
Meicirculaire	Hervormingsagende Jeugd		429	331
Septembercirculaire	Hervormingsagende Jeugd 2023 en 2024 (nacompensatie)	972		
Totaal per jaar		972	1.070	917
Totaal cumulatief				2.959

Wij zullen in de aanvraag voor het uitvoeringsplan verwijzen naar deze middelen.

6. Participatie en communicatie

Voor de input van het uitvoeringsplan zijn de inwoners van cruciaal belang. Zij moeten daarom ook bij het onderzoek worden betrokken. Net als instanties, huisartsen zorgaanbieders en onderwijs ook een rol spelen in de uitvoeringsfase. Er wordt een communicatieplan geschreven in samenwerking met de nog aan te stellen coördinator om de communicatie goed vorm te geven.

7. Financiën

Bij de start van het proces transformatie willen we graag gebruik maken van de extra middelen die vanuit de hervormingsagenda naar de gemeente Dantumadiel zijn gekomen. Om continuïteit te borgen, willen we ook in het uitvoeringsplan, wat een meerjarig plan zal worden, aanspraak maken op deze extra middelen.

8. Besluitpunten

Instemmen met de voorgestelde aanpak en planning.